

TÖRVÉNY A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKRÓL

(A SZK Hivatalos Közlönye, 129/2007. sz.)

I. ALAPRENDELKEZÉSEK

1. szakasz

Jelen törvény a helyi önkormányzatokat, megalakításuk feltételeit, hatáskörüket, szerveiket, az aktusaik és munkájuk feletti felügyeletet, a helyi önkormányzás védelmét, valamint a helyi önkormányzatok jogainak és kötelességeinek gyakorlása szempontjából egyéb jelentős kérdéseket szabályozza.

2. szakasz

A helyi önkormányzáshoz való jog a polgároknak azon joga, hogy a helyi lakosság közvetlen, közös és általános érdekében levő közügyeket irányítsák, közvetlenül vagy a helyi önkormányzati egységben szabadon választott képviselőik révén, valamint a helyi önkormányzat szerveinek azon joga és képessége, hogy a törvény kereteiben szabályozzák működésüket, valamint irányítsák a hatáskörükbe tartozó és a helyi lakosság érdekét képező közügyeket.

3. szakasz

A helyi önkormányzás a községben, városban és Belgrád városában (a továbbiakban: helyi önkormányzatok) valósul meg.
A helyi önkormányzás gyakorlásában külföldi állampolgárokat is megilletethetnek bizonyos jogok, a törvényben meghatározott feltételek mellett és módon.
A helyi önkormányzat működését a választójoggal és a helyi önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező polgárok irányítják, az Alkotmánnyal, a törvénnyel és a helyi önkormányzat statútumával összhangban.

4. szakasz

A Szerb Köztársaság a saját hatáskörébe tartozó egyes kérdéseket törvénnyel a helyi önkormányzatra ruházhatja át.
Az autonóm tartomány a saját hatáskörébe tartozó egyes kérdéseket határozattal a helyi önkormányzatra ruházhatja át.
Az átruházott feladatkör ellátására az eszközöket a Szerb Köztársaságnak, illetve az autonóm tartománynak kell biztosítania, attól függően, hogy a feladatokat melyikük ruházta át.

5. szakasz

Hatáskörének gyakorlásában a helyi önkormányzat önállóan hozza meg jogszabályait, az Alkotmányban, törvényben, más előírásban és a statútumában meghatározott jogaival és kötelességeivel összhangban.

A helyi önkormányzatnak jogait és kötelességeit a Szerb Köztársaság, illetve az autonóm tartomány által átruházott feladatkör és megbízások ellátásában az átruházott feladatkör gyakorlása feletti felügyelet során törvény szabályozza.

6. szakasz

A helyi önkormányzat felelős a saját és az átruházott feladatok minőséges és hatékony ellátásáért.

Hatáskörének gyakorlásában a helyi önkormányzat kizárólag a törvényben előírt esetekben és feltételek mellett korlátozható, az Alkotmánnyal összhangban.

7. szakasz

Jogai és kötelességei gyakorlása, valamint a helyi lakosság szükségleteinek kielégítése érdekében a helyi önkormányzat közszolgálati vállalatot, intézményt és más szervezetet alakíthat, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

Jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt teendők ellátását, a versengés és a nyilvánosság elvének tiszteletben tartása mellett, a helyi önkormányzat szerződéssel jogi vagy természetes személyre is átruházhatja.

8. szakasz

Egy meghatározott területen élő lakosság általános, közös és mindennapi szükségleteinek kielégítése érdekében a helyi önkormányzat helyi közösségeket vagy a helyi önkormányzás más formáit is kialakíthatja, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

9. szakasz

Az állami szerveknek és a területi autonómia szerveinek a helyi önkormányzatok szerveivel való kölcsönös viszonya az Alkotmányban és törvényben szabályozott jogokon és kötelességeken alapszik.

10. szakasz

A helyi önkormányzás védelmet élvez, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban.

11. szakasz

A helyi önkormányzat legfelsőbb jogi aktusa a statútum.

A statútumban különösen az alábbi kérdéseket kell szabályozni: a helyi önkormányzat jogait és kötelességeit, valamint gyakorlásuk módját, a helyi önkormányzat képviselő-testülete tagjainak számát, a szervek és szolgálatok szervezését és működését, a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó feladatok polgárok általi irányításának módját, a helyi közösségek és a helyi önkormányzás más formáinak megalakítását és

működését, a polgári kezdeményezés benyújtásának feltételeit, valamint a helyi önkormányzat szempontjából más jelentős kérdéseket.

12. szakasz

A helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkezik.

13. szakasz

A helyi önkormányzatok együttműködnek és társulnak a közös célok, tervek és fejlesztési tervek, valamint más közös érdekű szükségletek megvalósítására, és megvalósításuk céljából társíthatják eszközeiket, együttes szerveket, vállalatokat, intézményeket, más szervezeteket és szolgálatokat alakíthatnak, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

A helyi önkormányzatok együttműködhetnek külföldi helyi önkormányzati egységekkel, a Szerb Köztársaság külpolitikájának keretében, tiszteletben tartva a Szerb Köztársaság területi egységét és jogrendjét, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban.

A külföldi helyi önkormányzati egységekkel való együttműködés létesítéséről, illetve az együttműködési szerződéskötésről szóló határozatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete hozza meg, a Kormány jóváhagyásával.

A helyi önkormányzat egyesületeket alakíthat, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban.

A helyi önkormányzat szervei együttműködhetnek nem kormányzati, humanitárius és más szervezetekkel, a helyi önkormányzat és a helyi lakosság érdekében.

14. szakasz

A helyi önkormányzatnak lehetnek saját jelképei és ünnepe, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

15. szakasz

A helyi önkormányzat finanszírozását, valamint a helyi önkormányzat adósságvállalásának feltételeit és módját törvény szabályozza.

A helyi önkormányzat saját vagyonnal rendelkezik.

A helyi önkormányzat vagyonát a helyi önkormányzat szervei önállóan kezelik, a törvénnyel összhangban.

II. HELYI ÖNKORMÁNYZATI EGYSÉGEK

1. A helyi önkormányzat alapítása és területe

16. szakasz

A helyi önkormányzat területét és székhelyét törvény szabályozza.

A helyi önkormányzat alapítását, megszűnését, területének megváltoztatását az adott helyi önkormányzat területén lefolytatott tanácsadó jellegű népszavazás előzi meg.

17. szakasz

A helyi önkormányzat területét a kötelékébe tartozó egy vagy több település, illetve kataszteri község területe képezi.

A helyi önkormányzat kialakításakor olyan területet kell felölelni, amely természetes földrajzi egységet, gazdaságilag összekapcsolt térséget képez, amely települései között fejlett és kialakított összeköttetéssel rendelkezik, és amelynek székhelye egyben a térség vonzási központja.

2. A helyi önkormányzat jogállása

2.1. A község

18. szakasz

A község az a területi alapegység, amelyben a helyi önkormányzás megvalósul, és amely szervei révén képes önállóan gyakorolni saját hatáskörébe tartozó jogait és kötelezéseit, és legalább 10.000 lakosa van.

A Szerb Köztársaság területi berendezéséről szóló törvény (A SZK Hivatalos Közlönye, 47/91, 79/92, kiig. 82/92, 47/94. és 49/99 és más tv.) hatályaon kívül helyezése előtt alapított községeknek 10.000-nél kevesebb lakosuk is lehet.

Kivételesen, ha ezt különös gazdasági, földrajzi vagy történelmi érvek indokolják, 10.000-nél kevesebb lakosú új község is alakulhat.

19. szakasz

A község a hatáskörébe tartozó jogok és kötelezések megvalósításának a módját, feltételeit és formáját a statútumában és más általános aktusaiban szabályozza részletesen.

2.1.1. A község hatásköre

20. szakasz

A község, szervei által, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban:

- 1) meghozza fejlesztési terveit;
- 2) meghozza településrendezési terveit;
- 3) meghozza költségvetését és zárszámadását;
- 4) megszabja a község forrásbevételeinek részarányát, valamint a helyi illetékek és térítmények értéke meghatározásának módját és mércéit

- 5) szabályozza és biztosítja a kommunális tevékenységek (víztisztítás és vízellátás, a csapadék- és szennyvíz tisztítása és elvezetése, pára és meleg víz kitermelése és a velük való ellátás, utasszállítás a városi és peremvárosi közúti forgalomban, város- és településtisztaság biztosítása, szeméttelpek fenntartása, piacok, parkok, zöld-, rekreációs- és más közterületek valamint parkolóterületek rendezése, fenntartása és használata, közvilágítás, temetők rendezése és fenntartása, temetkezés és egyebek), ellátását és fejlesztését, valamint az ellátásukkal kapcsolatos szervezési, anyagi és más feltételeket;
- 6) gondoskodik a lakóépületek fenntartásáról, biztonságos használatukról, és megállapítja a lakóépületek fenntartásáért fizetendő térítmények értékét;
- 7) lefolytatja a lakásokba és a lakóépületek közös rendeltetésű helyiségeibe jogtalanul beköltözött személyek kilakoltatási eljárását;
- 8) telekrendezési terveket hoz, szabályozza és biztosítja a telekrendezési és –használati teendők ellátását, valamint megszabja a telekrendezés és –használat után fizetendő térítmények értékét;
- 9) helyi jellegű gazdasági fejlesztési terveket és projektumokat hoz, és gondoskodik a helyi önkormányzat általános gazdálkodási kereteinek előmozdításáról;
- 10) szabályozza és biztosítja az irányítása alatt álló üzlethelyiségek használatát, megszabja az üzlethelyiségek használatáért fizetendő térítmények értékét, valamint felügyeletet gyakorol az üzlethelyiségek használata felett;
- 11) gondoskodik a környezetvédelemről, terveket hoz a természeti értékek használatáról és védelméről, valamint a környezetvédelemről, illetve helyi jellegű akció- és szanálási terveket hoz, a stratégiai dokumentumokkal, érdekeivel és sajátosságaiával összhangban, valamint megszabja a környezetvédelem és –előmozdítás után fizetendő térítmény értékét;
- 12) megszervezi és biztosítja a helyi jellegű, osztályba nem besorolt utak, valamint a településeken levő utcák kiépítésével, felújításával, átalakításával, karbantartásával, használatával, fejlesztésével és irányításával kapcsolatos teendők ellátását;
- 13) megszervezi és biztosítja a taxival való utasszállításnak külön feltételeit és megszervezését;
- 14) szabályozza és biztosítja a község területén a vonalhajózási forgalom megszervezését, meghatározza azokat a partszakaszokat és vízterületeket, amelyeken vízépítészeti létesítmények építhetők, és úszóalkalmatosságok helyezhetők el;
- 15) a hatáskörében illetékes minisztérium jóváhagyásával árutartalékot alakít, meghatározza nagyságát és összetételét, a helyi lakosság szükségleteinek kielégítése céljából;
- 16) az általános oktatás, a művelődés, az elsődleges egészségvédelem, a testnevelés, a sport, a gyermekvédelem és a turizmus terén intézményeket és szervezeteket alakít, figyelemmel kíséri és biztosítja működésüket;
- 17) szociális védelmi intézményeket alakít, figyelemmel kíséri és biztosítja működésüket, engedélyezi a más jogi és természetes személyek által alapított szociális védelmi intézmények munkájának megkezdését, megállapítja a szociális védelmi szolgáltatások nyújtásához szükséges feltételek meglétét, az általa alapított intézmények tevékenységi rendszabályait és szabványait, jogszabályokat hoz a szociális ellátási jogokról, és ellátja az állami gyámhatósági teendőket;
- 18) megszervezi a községi jelentőségű kulturális javak védelmével kapcsolatos teendők ellátását, ösztönzi a kulturális és művészeti alkotómunkát, a kultúra terén biztosítja az eszközöket a községi jelentőségű programok és projektumok finanszírozására és társfinanszírozására, valamint megteremti a múzeumok, könyvtárak és az általa alapított kultúrintézmények működéséhez szükséges feltételeket;

- 19) megszervezi az elemi- és más nagyobb csapás elleni védelmet, a tűzvédelmet, valamint megteremti a következményeik elhárításához, illetve enyhítéséhez szükséges feltételeket;
- 20) meghozza a termőföldek védelmének, használatának és szabályozásának alapjait, gondoskodik végrehajtásukról, kijelöli az eróziós területeket, gondoskodik a legelők használatáról, és dönt a legelők rendeltetésének megváltoztatásáról;
- 21) szabályozza és meghatározza a források, közkutak és csaposkutak használatát és működtetését, szabályozza a vízgazdálkodási feltételeket, megadja a helyi jellegű létesítményekre vonatkozó vízgazdasági jóváhagyásokat és engedélyeket;
- 22) gondoskodik róluk és megteremti a természeti gyógyhatással rendelkező területek megőrzéséhez, használatához és fejlesztéséhez szükséges feltételeket;
- 23) ösztönzi és gondoskodik a térség turizmusának fejlesztéséről, és megszabja a tartózkodási illetéket;
- 24) gondoskodik a vendéglátóipar, a kisipar és a kereskedelem fejlesztéséről és előmozdításáról, megszabja a munkaidőt, kijelöli azokat a helyeket, amelyeken egyes tevékenységek folytathatók, és előírja a működési követelményeket;
- 25) igazgatja a község vagyonát, igénybe veszi az állami tulajdonban levő eszközöket, gondoskodik megőrzésükről és növelésükről;
- 26) szabályozza és megszervezi a házi- és egzotikus állatok tartásával és védelmével kapcsolatos teendők ellátását;
- 27) megszervezi a saját jogainak és érdekeinek védelmével kapcsolatos jogvédelmi teendők ellátását;
- 28) szerveket, szervezeteket és szolgálatokat alapít a községi szükségletek kielégítésének érdekében, szabályozza szervezeti felépítésüket és működésüket;
- 29) támogatja az önszolgálatot, a különös igényű valamint a többi polgárral szemben lényegesen eltérő helyzetben levő személyekkel való szolidaritás különböző formáit, ösztönzi és támogatja a rokkantak egyesületeinek és a területén lévő más szociális-humanitárius szervezeteknek a működését;
- 30) ösztönzi és támogatja a szövetkezeteket;
- 31) megszervezi a jogsegélyszolgálatot a polgárok részére;
- 32) gondoskodik az emberi jogok, valamint a nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok egyéni és kollektív jogainak érvényesítéséről, védelméről és előmozdításáról;
- 33) meghatározza a község területén hivatalos használatban levő nemzeti kisebbségi nyelveket és írásmódokat;
- 34) gondoskodik a helyi jellegű tömegtájékoztatásról, a község területén biztosítja a szerb nyelven és a nemzeti kisebbségi nyelven történő tömegtájékoztatáshoz szükséges feltételeket, tévé- és rádióállomásokat alapít a községben hivatalos használatban levő nemzeti kisebbségi nyelvű tájékoztatásra, valamint az olyan nemzeti kisebbségi nyelvű tájékoztatásra, amely nyelv nincs hivatalos használatban, de az ilyen nyelvű tájékoztatás a kisebbségi jogok elért szintjét képezi;
- 35) előírja a községi jogszabályok megsértésével járó szabálysértéseket;
- 36) felügyelőségeket alakít, és gyakorolja a község hatáskörébe tartozó felügyelőségi felügyeletet a jogszabályok és más általános aktusok végrehajtása felett;
- 37) szabályozza a békéltető tanácsok szervezeti felépítését és működését;
- 38) szabályozza és biztosítja a község nevének, címerének és más jelképeinek használatát;
- 39) a polgárok közvetlen érdekét képező más feladatokat is ellát, az Alkotmánnyal, törvénnyel és a statútummal összhangban.

2.1.2. A közmegbízások átruházása

21. szakasz

A polgárok jogainak és kötelességeinek eredményesebb és ésszerűbb érvényesítése, valamint közvetlen érdekükben levő élet- és munkaszükségleteik kielégítése céljából az államigazgatás egyes feladatai törvényben egyes vagy valamennyi községre ruházhatók.

Az átruházott feladatok ellátásához szükséges eszközöket a Szerb Köztársaság költségvetésében kell biztosítani, a feladatok jellege és mértéke arányában.

22. szakasz

Egyes felügyelői felügyeleti teendőket az oktatás, egészségügy, környezetvédelem, bányászat, áru- és szolgáltatásforgalom, mezőgazdaság, vízgazdálkodás és erdészet terén a község átruházott feladatként lát el, a törvénnyel összhangban.

2.2. A város

23. szakasz

A város az a törvénnyel megállapított helyi önkormányzati egység, amely egy nagyobb kiterjedésű térség gazdasági, közigazgatási, földrajzi és kulturális központját képezi, és amelynek több, mint 100.000 lakosa van.

Kivételesen, ha ezt különös gazdasági, földrajzi vagy történelmi érvek indokolják, városnak minősíthető a 100.000-nél kevesebb lakosú területi egység is.

Város kialakításakor olyan területet kell felölelni, amely természetes földrajzi egységet, gazdaságilag összekapcsolt térséget képez, amely települései között fejlett és kialakított összeköttetéssel rendelkezik, melynek székhelyét és vonzási központját a város képezi.

Jelen törvény községekre vonatkozó rendelkezéseit a városra is alkalmazni kell, ha jelen törvény másként nem rendelkezik.

24. szakasz

A város a községi hatáskört gyakorolja, valamint más teendőket és államigazgatási feladatokat lát el, melyeket törvényben hatáskörébe utaltak.

A város kommunális rendőrséget alakít, biztosítja és megszervezi a kommunális rendőrség teendőinek ellátását, a törvénnyel összhangban.

25. szakasz

A város statútumában előírható, hogy a város területe két vagy több városi községből áll. A város statútumában kell szabályozni, hogy a város hatáskörébe utalt feladatok közül a városi községek melyeket látják el.

2.3. Belgrád városa

26. szakasz

Belgrád város jogállását külön törvény szabályozza.

3. A helyi önkormányzat szervei

3.1. A község

27. szakasz

A község szervei a községi képviselő-testület, a polgármester, a községi tanács és a községi közigazgatási hivatal.

3.1.1. A községi képviselő-testület

28. szakasz

A községi képviselő-testület a község legfelsőbb szerve, amely a helyi hatalom Alkotmányban, törvényben és a statútumban meghatározott alapvető teendőit látja el. A községi képviselő-testület az önkormányzati képviselőkől áll, akiket a polgárok közvetlen választáson, titkos szavazással választanak, a törvénnyel és a község statútumával összhangban.

A községi képviselő-testületet megalakultnak kell tekinteni, amikor megválasztják az elnökét és tisztségbe helyezik a titkárát.

29. szakasz

Az önkormányzati képviselők számát a község statútumában kell megszabni, azzal, hogy számuk legalább 19, és legfeljebb 75 lehet.

30. szakasz

Az önkormányzati képviselő nem lehet sem a községi közigazgatási hivatal alkalmazottja, sem olyan személy, akit a községi képviselő-testület nevez ki vagy helyez tisztségbe.

Ha a községi közigazgatási hivatalban foglalkoztatott személyt önkormányzati képviselővé választják, munkaviszonyából eredő jogai és kötelességei képviselői megbízatása lejártáig szünetelnek.

Képviselői mandátumuk igazolásának napján a helyi önkormányzati egység képviselő-testülete által kinevezett, illetve tisztségbe helyezett személyek előző tisztsége megszűnik.

A közmegbízások ellátásában az érdeköszeütközés kiküszöbölésére vonatkozó jogszabályok nem zárják ki jelen törvény azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek az önkormányzati képviselői megbízatással összeférhetetlen teendőket irányoznak elő.

31. szakasz

Az önkormányzati képviselőket négy évi időtartamra választják.

Az önkormányzati képviselő jogosult megbízatásának védelmére, beleértve a bírósági védelmet is, melynek érvényesítése a választási eljárásban történő választójog-védelmet szabályozó törvény értelemszerű alkalmazásával történik.

32. szakasz

A községi képviselő-testület, s törvénnyel összhangban:

- 1) meghozza a község statútumát és a képviselő-testület ügyrendjét;
- 2) meghozza a község költségvetését és zárszámadását;
- 3) megszabja a község forrásbevételeinek részarányát, valamint a helyi illetékek és térítmények összegének megállapítására alkalmazandó módot és mércéket;
- 4) meghozza a község, valamint az egyes tevékenységek fejlesztési tervét;
- 5) meghozza a község településrendezési tervét, és szabályozza a telekhasználatot;
- 6) jogszabályokat és más általános aktusokat hoz;
- 7) kiírja a községi-, valamint a község területének részére vonatkozó népszavazást, véleményezi a polgári kezdeményezés útján előterjesztett indítványokat, és megfogalmazza a helyi járulékról szóló határozati javaslatot;
- 8) megalapítja a statútumban meghatározott szolgálatokat, közvállalatokat, intézményeket és szervezeteket, valamint felügyeletet gyakorol működésük felett;
- 9) kinevezi és felmenti az általa alapított közvállalatok, intézmények, szervezetek és szolgálatok igazgatóbizottságát és felügyelő bizottságát, kinevezi és felmenti igazgatóikat, valamint jóváhagyja alapszabályukat, a törvénnyel összhangban;
- 10) megválasztja és felmenti a képviselő-testület elnökét és elnökhelyettesét;
- 11) tisztségbe helyezi és felmenti a képviselő-testület titkárát;
- 12) megválasztja és felmenti a polgármestert, valamint a polgármester javaslatára megválasztja a polgármester-helyettest és a községi tanács tagjait;
- 13) előírja a községi illetékeket és más községi bevételeket, amelyek a törvény alapján a községet illetik meg;
- 14) megszabja a telekrendezési és –használati térítványokat;
- 15) meghozza a község közadósság-vállalásáról szóló aktust, a közadósság-vállalást szabályozó törvénnyel összhangban;
- 16) megszabja a vendéglátó-ipari, kereskedelmi és kisipari létesítmények munkaidejét;
- 17) véleményezi a köztársasági, tartományi és regionális területrendezési tervet;
- 18) véleményezi a helyi önkormányzat érdekében levő kérdéskört szabályozó törvényeket;
- 19) jóváhagyja a község nevének, címerének és más jelképeinek használatát;
- 20) törvényben és a statútumban meghatározott más teendőket is ellát.

33. szakasz

A községi képviselő-testület akkor határozatképes, ha az ülésen az önkormányzati képviselők többsége jelen van.

A határozatokat a jelen levő önkormányzati képviselők szótöbbségével hozzák meg, ha törvény vagy a statútum erről másként nem rendelkezik.

A statútum, költségvetés és zárszámadás meghozatalához az önkormányzati képviselők összlétszámának a szótöbbsége szükséges.

34. szakasz

A községi képviselő-testületi ülést a képviselő-testület elnöke hívja össze, szükség szerint, de minden három hónapban legalább egyszer.

A képviselő-testület elnöke köteles kitűzni az ülést a polgármester, a községi tanács vagy az önkormányzati képviselők egy harmadának az indítványára, az indítványtételt

követő hét napon belül, azzal, hogy az ülést legkésőbb a beterjesztéstől számított 15 napon belül meg kell tartani.

Ha a képviselő-testület elnöke jelen szakasz 2. bekezdésében foglalt határidőn belül nem tűzi ki az ülést, az indítványozó is kitűzheti az ülést, melyen az indítványozó által kijelölt képviselő elnököl.

A képviselő-testület elnöke csak abban az esetben napolhatja el az ülést, ha az létszámhiány miatt határozatképtelen, más esetekben az elnapolásról a képviselő-testület dönt.

35. szakasz

A képviselő-testület ülései nyilvánosak.

Biztonsági vagy törvényben megszabott okokból a képviselő-testület olyan döntést is hozhat, hogy az ülés nem lesz nyilvános.

36. szakasz

A hatáskörébe tartozó kérdések megvitatására a község képviselő-testülete állandó vagy ideiglenes jellegű munkatestületeket hoz létre.

A munkatestületek véleményezik a képviselő-testület által meghozandó jogszabály- és határozati javaslatokat, valamint a község statútumában meghatározott más feladatokat is ellátnak.

A munkatestületek számát, választását, elnökeinek és tagjainak jogait és kötelességeit a község statútumában kell szabályozni.

37. szakasz

A képviselő-testületi és munkatestületi ülésén kifejtett véleményéért az önkormányzati képviselő nem vonható büntetőjogi felelősségre, nem tartóztatható le és nem büntethető.

38. szakasz

A községi képviselő-testületnek képviselő-testületi elnöke van.

A képviselő-testületi elnök megszervezi a községi képviselő-testület munkáját, összehívja üléseit és elnököl, valamint törvényben és a község statútumában meghatározott más teendőket is ellát.

Az önkormányzati képviselők 1/3-ának javaslatára a képviselő-testület elnökét az önkormányzati képviselők közül választják, négy évi időtartamra, titkos szavazással, a községi képviselő-testület képviselőinek szótöbbségével.

A községi képviselő-testület elnöke megbízási időtartamának lejártá előtt is felmenthető, megválasztásával azonos módon.

A képviselő-testület elnöke a községben állandó munkaviszonyban lehet.

39. szakasz

A képviselő-testület elnökének lehet helyettese, aki őt távolléte vagy akadályoztatása esetén feladatai ellátásában helyettesíti.
A képviselő-testület elnökhelyettesét az elnökkel azonos módon kell megválasztani és felmenteni.

40. szakasz

A községi képviselő-testületnek van titkára, aki a képviselő-testületi és munkatestületi ülések összehívásával és megtartásával kapcsolatos szakügyek ellátásáról gondoskodik, valamint irányítja a munkájukhoz fűződő adminisztratív teendőket.
A képviselő-testület titkárát a képviselő-testület elnöke javaslatára négy évi időtartamra helyezik tisztségbe, és újra tisztségbe helyezhető.
A község képviselő-testületi titkárának tisztségébe jogi egyetemi végzettségű, közigazgatási szervezetben foglalkoztatott dolgozók szakvizsgájával és legalább három éves munkatapasztalattal rendelkező személy helyezhető.
A községi képviselő-testület, a képviselő-testület elnökének javaslatára a titkárt megbízási idejének lejárta előtt is felmentheti.
A titkárnak lehet helyettese, aki őt távolléte esetén helyettesíti.
A községi képviselő-testület titkárhelyettesét a titkárral azonos módon kell tisztségbe helyezni és felmenteni.

41. szakasz

A községi képviselő-testületi ülés előkészítésének, vezetésének és munkájának módját, valamint egyéb, a képviselő-testület munkájához kapcsolódó kérdést az ügyrendje határozza meg.

3.1.2. A község végrehajtó szervei

42. szakasz

A község végrehajtó szervei a polgármester és a községi tanács.

43. szakasz

A polgármestert a községi képviselő-testület választja, az önkormányzati képviselők közül, négy évi időtartamra, titkos szavazással, a községi képviselő-testület képviselőinek szótöbbségével.
A polgármesternek van helyettese, aki őt távolléte vagy akadályoztatása esetén feladatai ellátásában helyettesíti.
A polgármester személyére a község képviselő-testületének elnöke tesz javaslatot.
A polgármesterjelölt az önkormányzati képviselők közül tesz javaslatot a polgármester-helyettes személyére, akit a község képviselő-testülete a polgármesterrel azonos módon választ meg.
Megválasztásukkal, a polgármesternek és a polgármester-helyettesnek megszűnik önkormányzati képviselői megbízatása.
A polgármester és a polgármester-helyettes a községben állandó munkaviszonyban vannak.

44. szakasz

A polgármester:

- 1) képviseli a községet és eljár a község nevében;
- 2) javasolja a képviselő-testület hatáskörébe tartozó kérdések megoldásának módját;
- 3) utalványozói jogokat gyakorol a költségvetés végrehajtásával kapcsolatban;
- 4) irányítja és összehangolja a községi közigazgatási hivatal munkáját;
- 5) egyedi aktusokat hoz, melyek meghozatalára törvényben, statútumban vagy más képviselő-testületi aktusban felhatalmazták;
- 6) a statútumban és a község más aktusiban megállapított más teendőket is ellát.

45. szakasz

A községi tanács a polgármesterből, a polgármester-helyettesből, valamint a községi statútumban megállapított számú, a községi képviselő-testület által négy évi időtartamra, titkos szavazással, a képviselők szótöbbségével megválasztott községi tanácstagokból áll.

A községi tanács tagjainak személyére a polgármester-jelölt tesz javaslatot.

A községi képviselő-testület a polgármester megválasztásával egyidejűleg dönt a polgármester-helyettes valamint a községi tanács tagjainak megválasztásáról.

A községi tanács elnöke a polgármester.

A polgármester helyettese tisztségénél fogva tagja a községi tanácsnak.

A polgármester javaslatára megválasztandó községi tanács tagjainak száma nem lehet 11-nél több.

A községi képviselő-testület által megválasztandó községi tanács tagjai egyidejűleg nem lehetnek önkormányzati képviselők, és megbízatásuk a község hatáskörébe tartozó egy vagy több területet ölelhet fel.

A községi tanács tagjává megválasztott önkormányzati képviselőnek képviselői mandátuma megszűnik.

A községi tanács tagjai a községben állandó munkaviszonyban lehetnek.

46. szakasz

A községi tanács:

- 1) javasolja a statútumot, költségvetést, valamint más képviselő-testületi aktusokat;
- 2) közvetlenül végrehajtja és gondoskodik a képviselő-testületi határozatok és más aktusok végrehajtásáról;
- 3) meghozza az ideiglenes finanszírozásról szóló határozatot, amikor az adóév kezdete előtt a községi képviselő-testület nem hozza meg költségvetését;
- 4) felügyeletet gyakorol a községi közigazgatási hivatal munkája felett, megsemmisíti vagy felfüggeszti a községi közigazgatási hivatalnak törvény- vagy statútum ellenes aktusát, illetve más községi képviselő-testületi általános aktusba vagy határozatba ütköző aktusát;
- 5) a község hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben másodfokú közigazgatási eljárásban dönt a polgárok, vállalatok, intézmények és más szervezetek jogairól és kötelelességeiről;
- 6) gondoskodik a Köztársaság, illetve az autonóm tartomány hatásköréből átruházott jogok és kötelelességek végrehajtásáról;
- 7) tisztségbe helyezi és felmenti a községi közigazgatási hivatal vezetőjét, illetve az egyes területekkel megbízott közigazgatási hivatalok vezetőit.

47. szakasz

A polgármester képviseli a községi tanácsot, összehívja és vezeti üléseit.

A községi tanács jogszerű működéséért a polgármestert terheli a felelősség.

A polgármester köteles felfüggeszteni a községi tanács olyan határozatának végrehajtását, melyet törvényellenesnek vél.

A községi tanács határozatképes, ha ülésén a tagok többsége jelen van.

A községi tanács a jelen levő tagok szótöbbségével dönt, ha törvény vagy a község statútuma nem követel minősített többséget.

A községi tanács szervezeti felépítését, munkarendjét és döntéshozatalát saját ügyrendje szabályozza részletesebben, jelen törvénnyel és a statútummal összhangban.

48. szakasz

Saját kezdeményezésére vagy felkérésre, a polgármester és a községi tanács rendszeresen tájékoztatják a községi képviselő-testületet a képviselő-testületi határozatok és más aktusok végrehajtásáról.

49. szakasz

Az önkormányzati képviselők egy harmadának megindokolt indítványa alapján a polgármester megbízási idejének lejártá előtt is felmenthető, a megválasztásával azonos módon.

A polgármester felmentésére vonatkozó indítványt a képviselő-testület elnökéhez való beérkezéstől számított 15 napon belül meg kell vitatni és dönteni róla.

Ha a képviselő-testület nem menti fel a polgármestert, a felmentést kezdeményező képviselők újabb felmentési javaslatot az előző indítvány elvetését követő hat hónapos határidő lejártá előtt nem tehetnek.

50. szakasz

A polgármester felmentésével a polgármester helyettesének és községi tanácsnak a megbízatása is megszűnik.

A polgármester helyettese, illetve a községi tanács tagja megbízási idejének lejártá előtt is felmenthető - a polgármester vagy a képviselők legalább egy harmadának indítványozására - a megválasztásával azonos módon.

A polgármester helyettesének vagy a községi tanács tagjának felmentésére vonatkozó indítvány beérkezésétől egyidejűleg a polgármester a képviselő-testületnek köteles javaslatot tenni az új polgármester helyettes, illetve az új községi tanács tag személyére, miközben a képviselő-testület egyidejűleg dönt a felmentésről és megválasztásról.

A felmentett vagy lemondott polgármester vagy községi tanács tag hivatalban marad és ellátja a feladatkörébe tartozó folyó teendőket az új polgármester, polgármester-helyettes, illetve községi tanács tag megválasztásáig.

51. szakasz

A képviselő-testület megbízatásának megszűnésével megszűnik a község végrehajtó szerveinek megbízatása is, de az új polgármester és az új községi tanács, illetve - ha

megbízatusuk megszűnésére a képviselő-testület felosztatásának következtében került sor – ők az ideiglenes szerv elnökének és tagjainak hivatalba lépéséig látják el a feladatkörükbe tartozó folyó teendőket.

3.1.3. A községi közigazgatási hivatal

52. szakasz

A községi közigazgatási hivatal:

- 1) kidolgozza a községi képviselő-testület, a polgármester és a községi tanács által meghozandó jogszabályok és egyéb aktusok tervezetét;
- 2) végrehajtja a községi képviselő-testület, a polgármester és a községi tanács határozatait és más aktusait;
- 3) a község hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben első fokon dönt a polgárok, vállalatok, intézmények és más szervezetek jogairól és kötelességeiről;
- 4) közigazgatási felügyelet gyakorol a községi képviselő-testület jogszabályainak és más aktusainak végrehajtása felett;
- 5) végrehajtja a törvényeket és más jogszabályokat, melyek végrehajtását a községre ruháztak át;
- 6) a községi képviselő-testület, a polgármester és a községi tanács által meghatározott szak- és egyéb teendőket is ellát.

53. szakasz

A községi közigazgatási hivatal egységes szervként alakul meg, de az 50.000-nél több lakosú községekben külön egy-egy tárgykörrel megbízott községi közigazgatási hivatalok is szervezhetők.

54. szakasz

A községi közigazgatási hivatalt, mint egységes szervet, a vezető irányítja.

A községi közigazgatási hivatal vezetőjének tisztségébe jogi egyetemi végzettségű, a közigazgatási szervezetben foglalkoztatott dolgozók szakvizsgájával és legalább öt éves szakmai munkatapasztalattal rendelkező személy helyezhető.

A községi közigazgatási hivatal, mint egységes szerv keretében a hasonló jellegű ügyek intézésére belső szervezeti egységek is alakíthatók.

55. szakasz

Ha a községi közigazgatási hivatal több községi közigazgatási hivatalból áll, a hivatalokat vezetőik irányítják.

A községi közigazgatási hivatalok vezetőinek tisztségébe a tárgykörnek megfelelő egyetemi végzettségű, a közigazgatási szervezetben foglalkoztatott dolgozók szakvizsgájával és legalább öt éves szakmai munkatapasztalattal rendelkező személyek helyezhetőek.

A közigazgatási hivatalok keretében a hasonló jellegű ügyek ellátására belső szervezeti egységek is alakíthatók.

56. szakasz

A községi közigazgatási hivatal vezetőjét, illetve az egyes közigazgatási hivatalok vezetőit nyilvános pályázat alapján, öt évi időtartamra a községi tanács helyezi tisztségbe.

A községi közigazgatási hivatal vezetőjének lehet helyettese, aki öt távolléte vagy akadályoztatása esetén feladatainak ellátásában helyettesíti.

A községi közigazgatási hivatal vezetőjének helyettesét a vezetővel azonos módon és feltételek mellett kell tisztségbe helyezni.

A hivatal szervezeti egységeinek főnökeit a vezető osztja be.

57. szakasz

A községi közigazgatási hivatal vezetője munkájáért és a hivatal működéséért a községi képviselő-testületnek és a községi tanácsnak tartozik felelősséggel, a község statútumával és a községi közigazgatási hivatal szervezeti felépítését szabályozó aktussal összhangban.

58. szakasz

A község statútumában előírható, hogy a községi közigazgatási hivatalban külön tárgykörökkel (gazdasági fejlődéssel, településrendezéssel, elsődleges egészségvédelemmel, környezetvédelemmel, mezőgazdasággal stb.) megbízott segédpolgármestereket helyeznek tisztségbe.

A segédpolgármesterek kezdeményezéseket terjesztenek elő, projektumokat javasolnak és véleményezik a tárgykörükbe tartozó és annak fejlesztése szempontjából fontos kérdéseket, valamint a községi közigazgatási hivatal szervezeti felépítését szabályozó aktusban meghatározott más feladatokat is ellátnak.

A segédpolgármestereket a polgármester helyezi tisztségbe és menti fel.

A községi közigazgatási hivatalban legfeljebb három segédpolgármester helyezhető tisztségbe.

59. szakasz

A községi közigazgatási hivatal szervezeti felépítését szabályozó aktust a községi képviselő-testület hozza meg, a községi tanács javaslata alapján.

A községi közigazgatási hivatal belső szervezeti felépítését és besorolását szabályozó aktust a hivatal vezetője hozza meg, a községi tanács jóváhagyásával.

60. szakasz

A közigazgatási felügyelet gyakorlása során a községi közigazgatási hivatal:

- 1) határozatában elrendelhet bizonyos intézkedések és cselekmények megszabott határidőn belüli foganatosítását;
- 2) helyszíni bírságot róhat ki;
- 3) elkövetett bűncselekmény vagy gazdasági vétség esetén feljelentést tehet a hatáskörében illetékes szervnél, valamint szabálysértési eljárást indíthat;
- 4) ideiglenes hatályú rendeletet, illetve tilalmat hozhat;

5) indokolt esetben, a hatáskörébe tartozó intézkedések fogantatására szólíthatja fel az illetékes szervet;

6) más intézkedéseket is hozhat, melyekre törvény, jogszabály vagy általános aktus felhatalmazza.

Jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt megbízásokat és gyakorlásuk módját a községi képviselő-testület határozata szabályozza részletesebben.

61. szakasz

A községi közigazgatási hivatal eljárásaiban, melyek során a polgárok és jogi személyek jogairól, kötelességeiről és érdekeiről döntenek a közigazgatási eljárásról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

62. szakasz

Amikor a képviselő-testületi határozat alapján a polgárok, jogi személyek és más ügyfelek jogairól döntő községi közigazgatási hivatal és más vállalatok, szervezetek és intézmények között hatásköri összeütközés merül fel, azt, valamint az egyes területekre alakított községi közigazgatási hivatalok közötti hatásköri összeütközést a községi tanács rendezi.

A belső szervezeti egységek között felmerülő hatásköri összeütközést a községi közigazgatási hivatal vezetője, illetve az egyes területekre alakított közigazgatási hivatal vezetője rendezi.

63. szakasz

A polgárok és jogi személyek jogérvényesítésével, kötelességeivel és érdekeivel kapcsolatos községi közigazgatási ügyekben előírt iskolai végzettséggel, a közigazgatási szervekben foglalkoztatott dolgozók szakvizsgájával és megfelelő munkatapasztalattal rendelkező személyek járhatnak el, a törvénnyel és más jogszabállyal összhangban.

64. szakasz

A községi közigazgatási hivatal vezetőjének, illetve az egyes területekre alakított közigazgatási hivatalok vezetőinek kizárásáról a községi tanács dönt.

A községi közigazgatási hivatal hivatalnokának kizárásáról a hivatal vezetője dönt.

3.2. A város

65. szakasz

A város szervei: a város képviselő-testülete, a polgármester, a városi tanács és a városi közigazgatási hivatal.

66. szakasz

A város szervei a jelen törvényben a község szervei hatáskörébe utalt, valamint törvényben és a város statútumában meghatározott más teendőket látnak el.

A város képviselő-testülete önkormányzati képviselőkől áll, számukat a város statútumában kell meghatározni, azzal, hogy az nem lehet 90-nél több.

A városi képviselő-testületre jelen törvénynek a községi képviselő-testületre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A város polgármesterére jelen törvénynek a községi polgármesterre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A városi tanácsra jelen törvénynek a községi tanácsra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A városi közigazgatási hivatal egységes szervként alakul meg, vagy külön tárgykörrel megbízott községi közigazgatási hivatalok formájában.

A városi közigazgatási hivatalra jelen törvénynek a községi közigazgatási hivatalra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A városi közigazgatási hivatalban legfeljebb öt segédpolgármester helyezhető tisztségbe.

III. A POLGÁROK KÖZVETLEN RÉSZVÉTELE A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

67. szakasz

A polgároknak a helyi önkormányzás megvalósításában való közvetlen részvételének formái: a polgári kezdeményezés, a polgárok gyülekezete és a helyi népszavazás.

A helyi önkormányzás jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt közvetlen formáit törvényben és a statútumban kell szabályozni.

68. szakasz

A polgárok a polgári kezdeményezés útján a képviselő-testület elé terjesztik minden olyan aktus meghozatalát, melyben egy meghatározott, a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó kérdést rendeznek, indítványozzák a statútum és egyéb aktusok módosítását, valamint a helyi népszavazás kiírását, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

A jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt indítványt a képviselő-testület köteles megtárgyalni, és az indítvány átvételétől számított 60 napon belül megindokolt választát a polgárokhöz továbbítani.

A helyi önkormányzat statútumában meg kell szabni a jogérvényes polgári kezdeményezés benyújtásához szükséges aláírások számát, amely nem lehet kevesebb a választópolgárok 5%-nál kevesebb.

69. szakasz

A polgárok gyülekezetét a helyi önkormányzat területének statútumban meghatározott részén hívják össze.

A polgárok gyülekezete a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó egyes kérdésekről folytat vitát és tesz javaslatokat.

A polgárok gyülekezete a jelenlevők szótöbbségével fogadja el a követeléseket és javaslatokat, melyeket a képviselő-testülethez vagy a helyi önkormányzat egyes szerveihez és szolgálataihoz továbbít.

A helyi önkormányzat szervei és szolgálatai a polgárok gyülekezete megtartásától számított 60 napon belül kötelesek megtárgyalni a követeléseket és javaslatokat, róluk állást foglalni, illetve meghozni a megfelelő határozatot vagy intézkedést, és erről a polgárokat értesíteni.

A polgárok gyülekezete összehívásának módját, a gyülekezet működését, valamint állásfoglalási rendjét statútumban és a község képviselő-testületi határozatában kell szabályozni.

70. szakasz

A helyi önkormányzat képviselő-testülete saját kezdeményezésére helyi népszavazást írhat ki a hatáskörébe tartozó egyes kérdésekről.

A képviselő-testület köteles kiírni a helyi népszavazást a hatáskörébe tartozó kérdésekről, ha azt a helyi önkormányzat választótestületét képező polgároknak legalább 10%-a indítványozza, a törvénnyel és a statútummal összhangban.

A helyi népszavazási határozat akkor tekinthető meghozottnak, ha a polgároknak több, mint a fele szavazott, és a szavazott választópolgárok többsége elfogadta.

A helyi népszavazáson meghozott határozat kötelező érvényű, és a határozat meghozatalának napját követő egy éven belül a helyi önkormányzat képviselő-testülete nem helyezheti hatályon kívül, módosításokkal és kiegészítésekkel lényegén nem változtathat.

71. szakasz

A helyi önkormányzat szervei és szolgálatai a tömegtájékoztatási eszközök révén és egyéb megfelelő módon kötelesek tájékoztatni a nyilvánosságot munkájukról.

A helyi önkormányzati egység szervei és szolgálatai kötelesek adatokat, felvilágosításokat és értesítéseket biztosítani a polgárok részére, azok jogainak és kötelességeinek megvalósítása során.

A helyi önkormányzat szervei és szolgálatai kötelesek mindenki számára lehetővé tenni a munkájukra és foglalkoztatottjaik helytelen magatartására vonatkozó panasz benyújtását.

Ha a panasztevő választ követelt, a helyi önkormányzat szervei és szolgálatai 30 napos határidőn belül kötelesek válaszolni a benyújtott panaszra.

IV. RÉSZÖNKORMÁNYZAT

72. szakasz

A helyi lakosság szükségleteinek és érdekeinek kielégítése érdekében a falvakban helyi közösségek és a részönkormányzat más formái alakulnak.

Helyi közösségek és részönkormányzat más formái (kerületek, negyedek, rajonok stb.) városokban is alakíthatók.

A helyi közösség két vagy több falu területét is felölelheti.

73. szakasz

A helyi közösségek és a részönkormányzat más formáinak megalakításáról, az általuk felölelt területről és megszüntetésükről a község, illetve a város képviselő-testülete határoz, a polgárok előzetesen kikért véleménye alapján.

Az erre vonatkozó határozatot az önkormányzati képviselők szótöbbségével kell meghozni.

74. szakasz

A helyi közösség, illetve a részönkormányzat más formájának aktusa szabályozza az általa ellátott feladatokat, szerveit és megválasztásuk rendjét, szervezeti felépítését, döntéshozatali módját és a helyi közösség, illetve a részönkormányzat más formájának működése szempontjából fontos kérdéseket, a község, illetve a város statútumával és az alakító aktussal összhangban.

75. szakasz

A helyi közösség, illetve a részönkormányzat más formája munkájához szükséges eszközforrások az alábbiak:

- 1) a község, illetve a város költségvetésében megszabott eszközök, beleértve a helyi járulékot;
- 2) adományok;
- 3) a helyi közösségnek, illetve a részönkormányzat más formájának saját tevékenységével megvalósított jövedelem.

A helyi közösség és a részönkormányzat más formája pénzügyi tervet hoz a hatáskörében illetékes községi, illetve a városi szerv jóváhagyásával.

76. szakasz

A helyi közösség, illetve a részönkormányzat más formája jogi személyiséggel rendelkezik, a statútumban és az alakító aktusban meghatározott jogok és köteleességek keretében.

77. szakasz

A község, illetve a város képviselő-testületének határozatában bizonyos községi, illetve városi hatáskörbe tartozó teendők ellátása valamennyi vagy egyes helyi közösségre, illetve a részönkormányzat más formáira bízható, amihez biztosítani kell a szükséges eszközöket.

A községi, illetve a városi közigazgatási hivatalok hatáskörébe tartozó, főként a polgárok jogérvényesítésével kapcsolatos egyes feladatok ellátására, a községi közigazgatás ügyintézése a helyi közösségekben is megszervezhető.

Jelen szakasz 2. bekezdésében foglalt ügyek intézésének rendjét és helyét a polgármester határozza meg, a községi, illetve a városi közigazgatási hivatal vezetőjének a javaslata alapján.

V. A KÖZTÁRSASÁG ÉS A TERÜLETI AUTONÓMIA SZERVEINEK ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZAT SZERVEINEK VISZONYA

78. szakasz

Jogaik és kötelességeik érvényesítése érdekében a Köztársaság, a területi autonómia és a helyi önkormányzat szervei együttműködnek, az Alkotmánnyal, törvénnyel és más jogszabályokkal összhangban.

A Köztársaság és a területi autonómia szervei felügyeletet gyakorolnak a helyi önkormányzati szervek törvényszerű működése és aktusai felett, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban.

A helyi önkormányzat hatáskörében illetékes szerve köteles a helyi önkormányzat törvényszerű működése és aktusai felett felügyeletet gyakorló köztársasági, illetve területi autonómiai szervnek idejében megküldeni a kért adatokat, ügy- és okiratokat. A keresett adatok, ügy- és okiratok megküldéséért a polgármester tartozik felelősséggel, illetve a községi képviselő-testület titkára, ha a felügyelet a községi képviselő-testület munkájára és aktusaira vonatkozik.

79. szakasz

A helyi önkormányzat szervei és szolgálatai, feladatkörük ellátása során:

- 1) a Köztársaság és a területi autonómia szerveinél indítványozzák a helyi önkormányzat érdekében levő ügyek rendezését és a helyi önkormányzat jogai és kötelességei keretébe tartozó kérdések megoldására vonatkozó intézkedések foganatosítását;
- 2) a Köztársaság és a területi autonómia szerveinek eljárásaira vonatkozó beadványokat és más javaslatokat terjesztenek be;
- 3) a Köztársaság és a területi autonómia szerveitől véleményt kérnek a helyi önkormányzat fejlesztésére és érvényesítésére, valamint a helyi önkormányzat szerveinek működésére közvetlen hatással bíró törvények és más jogszabályok alkalmazásáról;
- 4) önállóan, vagy társulásaik révén részt vesznek a helyi önkormányzat érvényesítése és fejlesztése szempontjából kiemelt fontosságú törvények és más jogszabályok előkészítésében.

80. szakasz

Hatáskörük gyakorlása során a Köztársaság és a területi autonómia szervei:

- 1) önkezdemenyezésükre vagy azok kérésére tájékoztatják a helyi önkormányzat szerveit és szolgálatait olyan törvények és más jogszabályok végrehajtására meghozott vagy tervezett intézkedésekről, az alkotmányosság- és törvényesség-védelemről, ezen elvek megbontására irányuló jelenségekről, és ezek kiküszöbölését célzó intézkedésekről, a polgároknak a helyi önkormányzásra való jogának érvényesítéséről, a helyi önkormányzati rendszer, valamint a helyi önkormányzati szervek működését közvetlenül érintő egyéb kérdésekről;
- 2) szaksegélyt nyújtanak a helyi önkormányzati szervek és szolgálatok munkájához, különösen az információs rendszer bevezetése és az általuk ellátott feladatok informatizálása tekintetében;

3) jelentéseket, adatokat és tájékoztatókat kérnek a helyi önkormányzat jogai és kötelességei keretében tartozó feladatok ellátásáról, valamint a Köztársaság és a területi autonómia szervei feladatainak és működésének érdekében levő más helyi önkormányzati vonatkozású kérdésekről;

4) egyéb feladatokat is ellátnak, a törvénnyel és más jogszabályokkal összhangban.

81. szakasz

A kormány köteles megszüntetni a helyi önkormányzat olyan általános aktusának a végrehajtását, amely nincs összhangban az Alkotmánnyal vagy törvénnyel, mely kormányhatározat a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való közzétételének napján lép hatályba.

A végrehajtást megszüntető határozat hatályát veszti, ha a kormány a határozat közzétételét követő öt napon belül nem indítványozza az általános aktus alkotmányosságának és törvényességének felülvizsgálatát.

82. szakasz

A hatáskörében illetékes minisztérium az Alkotmánybíróságnál indítványozza a helyi önkormányzat statútuma, jogszabálya vagy más általános aktusa alkotmányosságának és törvényességének megállapítását, ha véleménye szerint az aktus nincs összhangban az Alkotmánnyal, törvénnyel vagy más köztársasági jogszabállyal.

A területi autonómia szerve indítványozza a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt eljárást, ha véleménye szerint az aktus nincs összhangban a tartományi jogszabállyal.

83. szakasz

Ha a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium, illetve a területi autonómia illetékes szerve véleménye szerint a helyi önkormányzat aktusa nincs összhangban saját statútumával, erre a tényre felhívja a helyi önkormányzat képviselő-testületének a figyelmét, megfelelő intézkedések foganatosítása érdekében. Ha a helyi önkormányzat képviselő-testülete nem jár el a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt szervek javaslata szerint, a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium eljárást indít Szerbia Legfelsőbb Bíróságnál, és egyidejűleg javasolja a kormánynak, hogy Szerbia Legfelsőbb Bírósága határozatának meghozataláig függessze fel a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt aktus végrehajtását.

84. szakasz

Ha a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium, illetve a területi autonómia illetékes szerve megállapítja, hogy a helyi önkormányzat szervének vagy szolgálatának az olyan aktusa, amely ellen bírósági védelem nincs biztosítva, nincs összhangban a törvénnyel vagy más jogszabállyal, illetve a helyi önkormányzat határozatával vagy más általános aktusával, javasolni fogja a helyi önkormányzat képviselő-testületének az ilyen aktus felfüggesztését vagy megsemmisítését.

Ha a képviselő-testület egy hónapos határidőn belül nem jár el a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt szervek javaslata szerint, a helyi önkormányzati kérdésekben

hatáskörrel rendelkező minisztérium felfüggeszti vagy megsemmisíti a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt aktust.

85. szakasz

A helyi önkormányzat képviselő-testülete felosztható, ha:

- 1) három hónapnál hosszabb ideig nem ülésezik;
- 2) a helyi önkormányzat képviselő-testületének megalakulásától, illetve a polgármester és a községi tanács felmentésétől, illetve lemondásától számított egy hónapon belül nem választja meg a polgármestert és a községi tanácsot;
- 3) a törvényben megszabott határidőn belül nem hozza meg a statútumot vagy a költségvetést.

86. szakasz

A helyi önkormányzat képviselő-testületének felosztatásáról szóló határozatot a kormány hozza meg, a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium, illetve a területi autonómia illetékes szervének javaslatára.

A helyi önkormányzat képviselő-testületének felosztatásáról szóló határozat hatályba lépésétől számított két hónapos határidőn belül a Nemzetgyűlés elnöke önkormányzati választást ír ki.

A jelen szakasz 2. bekezdésében foglalt választáson megválasztott önkormányzati képviselők megbízatása négy éves időtartamra szól.

Az új képviselő-testület megalakulásáig és a helyi önkormányzat végrehajtó szerveinek megválasztásáig a képviselő-testület és a végrehajtó szervek hatáskörébe tartozó folyó és halaszthatatlan feladatokat a helyi önkormányzat ideiglenes szerve látja el, amely elnökből és négy tagból áll.

A helyi önkormányzat ideiglenes szervét a kormány alakítja meg.

A kormány külön határozatot hoz az ideiglenes szerv elnökének és tagjainak a kinevezéséről, szem előtt tartva a helyi önkormányzat felosztatott képviselő-testületének politikai és nemzeti összetételét.

87. szakasz

Ha a helyi önkormányzatban nem bonyolítják le az önkormányzati választást, vagy ha a lebonyolított választás után a választás eredményeinek közzétételét követő két hónapon belül jelen törvénnyel összhangban nem alakul meg a képviselő-testület, a kormány kinevezi a jelen törvény 86. szakasza 4. bekezdésében foglalt ideiglenes szervet, amely a helyi önkormányzat képviselő-testületének és végrehajtó szerveinek a hatáskörébe tartozó folyó és halaszthatatlan feladatokat látja el.

A Nemzetgyűlés elnöke köteles meghozni az önkormányzati választás kiírásáról szóló határozatot attól a naptól számított egy hónapos határidőn belül, amikor le kellett bonyolítani a választást, illetve megalakítani a helyi önkormányzat képviselő-testületét.

A jelen szakasz 2. bekezdésében foglalt választáson megválasztott önkormányzati képviselők megbízatása a rendes választáson megválasztott képviselők mandátumának lejártáig tart.

VI. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE ÉS TÁRSULÁSA

88. szakasz

A helyi önkormányzat, szervei és szolgálatai, valamint az általa alapított vállalatok, intézmények és más szervezetek együttműködnek és társulnak más helyi önkormányzatokkal, szerveikkel és szolgálataikkal a közös érdeket képező területekben, és megvalósításuk érdekében társíthatják eszközeiket, közös szerveket, vállalatokat, intézményeket és más szervezeteket és intézményeket alakíthatnak, a törvénnyel összhangban.

A helyi önkormányzatok a közös érdeket képező területekben együttműködhetnek megfelelő külföldi területi közösségekkel és helyi önkormányzatokkal, a Szerb Köztársaság külpolitikája keretében, tiszteletben tartva a Szerb Köztársaság területi egységét és jogrendjét, az Alkotmánnyal és törvénnyel összhangban.

89. szakasz

A helyi önkormányzás fejlesztésének előmozdítása, védelme és a közös érdekek megvalósításának érdekében a helyi önkormányzatok társulásokat alakíthatnak.

A helyi önkormányzatok társulásai képviselik tagjaik érdekeit az állami szervek előtt, különösen a helyi önkormányzás védelme, fejlesztése és finanszírozása szempontjából jelentős törvények és más jogi aktusok, valamint a helyi önkormányzat feladatainak ellátása szempontjából jelentős egyéb jogszabályok meghozatalának folyamatában.

A helyi önkormányzatok társulásainak megalakítására és működésére az egyesületek alakítását és működését szabályozó törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

VII A HELYI ÖNKORMÁNYZAT JELKÉPEI ÉS TELEPÜLÉSEK RÉSZEINEK ELNEVEZÉSE

90. szakasz

A helyi önkormányzat önállóan és jelen törvénnyel összhangban határozza meg jelképeit (címerét és zászlaját), és azok használatát.

91. szakasz

A helyi önkormányzat jelképeit csak az állami jelképek mellett lehet kitűzi.

A helyi önkormányzat hivatali helyiségeiben csak az állami jelképek, azoknak a nemzeti kisebbségeknek a jelképei, amelyeknek a nyelve a helyi önkormányzat területén hivatalos használatban van, valamint a helyi önkormányzat jelképei tűzhető ki.

Az autonóm tartományban, az autonóm tartomány jelképeinek az autonóm tartományban levő helyi önkormányzatok jelképei melletti kitűzése, valamint az autonóm tartomány jelképeinek az autonóm tartományban levő helyi önkormányzatok

hivatali helyiségeiben való kitűzése az autonóm tartomány által meghozott jogszabály szerint történik.

92. szakasz

A helyi önkormányzatok jelképei eltérőek kell, hogy legyenek.

A helyi önkormányzat statútumában, valamint más aktusaiban a helyi önkormányzat jelképeire vonatkozó rendelkezések tartalmának meg kell felelnie a történelmi és valós tényeknek, és ezek a rendelkezések nem sérthetik a köz- és állami érdeket, a nemzeti és vallási érzelmeket, valamint a közerkölcsöt.

93. szakasz

A helyi önkormányzat képviselő-testülete megállapítja az ünnepeket és meghatározza az utcák, terek, városnegyedek, tanyacsoportok, valamint a területén levő települések más részeinek elnevezését, a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium előzetes jóváhagyásával.

Ha a helyi önkormányzat területén nemzeti kisebbségi nyelv is hivatalos használatban van, az utcák, terek, városnegyedek, tanyacsoportok és más településrészek elnevezése megváltoztatásának folyamatában ki kell kérni a kisebbségi nemzeti tanács véleményét.

94. szakasz

Ha a helyi önkormányzat statútumának vagy más aktusának tervezetében az ünnepekre és a településrészek elnevezésére vonatkozó rendelkezések tartalma nem felel meg a történelmi vagy valós tényeknek, ha ezek sértik a köz- és államérdeket, nemzeti és vallási érzelmeket vagy a közerkölcsöt, a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium a statútum, illetve más aktus tervezetének átvételétől számított 60 napon belül megtagadja annak jóváhagyását.

Ha a helyi önkormányzati kérdésekben hatáskörrel rendelkező minisztérium a jelen szakasz 1. bekezdésében foglalt határidőn belül nem nyilatkozik, úgy kell vélni, hogy a jóváhagyást megadta.

VIII. A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS VÉDELME

95. szakasz

A helyi önkormányzat statútumban meghatározott szerve alkotmányossági és törvényességi eljárást indíthat a Szerb Köztársaság törvénye és más általános aktusa, illetve az autonóm tartomány általános aktusa ellen, mely sérti a helyi önkormányzásra való jogot.

96. szakasz

A helyi önkormányzat statútumban meghatározott szerve panaszt nyújthat be az Alkotmánybírósághoz, ha állami szerv vagy a helyi önkormányzat szerve egyedi aktusával vagy magatartásával ellehetetleníti a helyi önkormányzat hatáskörének gyakorlását.

97. szakasz

A helyi önkormányzatban megalakulhat a polgári jogvédő, kinek meghatalmazásába tartozik a polgári jogok tiszteletben tartásának ellenőrzése, a közigazgatási szervek és közszolgálatok aktusaival, magatartásával vagy mulasztásával elkövetett sérelmek megállapítása, ha ezekre a helyi önkormányzat jogszabályainak és más általános aktusainak a megszegésével került sor.

Két vagy több helyi önkormányzat határozatában közös polgári jogvédő megalakulását is előírható.

A polgári jogvédő hatáskörét, felhatalmazását, eljárás módját, megválasztásának és tisztsége megszűnésének rendjét a statútumban és más általános aktusban kell szabályozni.

98. szakasz

A vegyes nemzeti összetételű helyi önkormányzatokban megalakul a nemzetek közötti viszonyügyi tanács, mint önálló munkatestület, amely a szerb nép és a nemzeti kisebbségek képviselőiből áll, jelen törvénnyel és a statútummal összhangban.

Jelen törvény értelmében, vegyes nemzeti összetételű helyi önkormányzatnak az a helyi önkormányzat számít, melyben a Szerb Köztársaság legutóbbi népszámlása alapján egy nemzeti kisebbséghez tartozók az összlakosság több, mint 5%-át, vagy a valamennyi nemzeti kisebbséghez tartozók az összlakosság több, mint 10%-át képezik. A nemzetek közötti viszonyügyi tanácsban a szerb népnek és azoknak a nemzeti kisebbségeknek lehet képviselője, melyek a helyi önkormányzat összlakosságának több, mint 1%-át képezik.

A tanács a nemzeti egyenjogúság érvényesítésére, védelmére és előmozdítására vonatkozó kérdéseket vitatja meg.

A nemzetek közötti viszonyügyi tanács ügykörét, összetételét, tagjainak megválasztását és munkarendjét a helyi önkormányzat képviselő-testületének határozatában kell szabályozni, melyet az önkormányzati képviselők szótöbbségével hoznak meg, a statútummal összhangban.

A nemzetek közötti viszonyügyi tanács tagok jelölési és megválasztási rendjének biztosítása kell a szerb nép és a nemzeti kisebbségek képviselőinek arányos részvételét, azzal, hogy sem a szerb nép és egy nemzeti kisebbség sem képezheti a tanács tagjainak többségét.

Ha a nemzeti kisebbségnek megalakult a nemzeti tanácsa, a nemzeti kisebbség tanácsbeli képviselőjét a nemzeti tanács javaslatára választják meg.

A nemzetek közötti viszonyügyi tanács a tagok konszenzusával hozza meg a határozatait.

Állásfoglalásairól és javaslatairól a tanács értesíti a helyi önkormányzati egység képviselő-testületét, amely az első soron következő ülésen, de legkésőbb 30 napos határidőn belül köteles ezekről nyilatkozni.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete és végrehajtó szervei kötelesek kikérni a tanács előzetes véleményét minden nemzeti egyenjogúságot érintő határozat tervezetéről.

A nemzetek közötti viszonyügyi tanács az Alkotmánybíróságnál jogosult alkotmányossági és törvényességi eljárást indítani a helyi önkormányzat képviselő-testületének határozata vagy más általános aktusa kapcsán, ha véleménye szerint az közvetlenül sérti a szerb néphez vagy a nemzetek közötti viszonyügyi tanácsban képviselt nemzeti kisebbségekhez tartozók jogait, valamint azonos feltételek mellett Szerbia Legfelsőbb Bíróságánál jogosult eljárást indítani a helyi önkormányzat képviselő-testületi határozata vagy más általános aktusa statútummal való összhangjának felülvizsgálására.

IX. ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

99. szakasz

Jelen törvény hatályba lépésének napjával érvényét veszti A helyi önkormányzatokról szóló törvény (A SZK Hivatalos Közlönye, 9/02, 33/04, 135/04. és 62/06. sz. – más tv.).

100. szakasz

Az helyi önkormányzat újonnan megválasztott képviselő-testületének a megalakulásától számított 90 napon belül statútumát össze kell hangolnia jelen törvény rendelkezéseivel.

101. szakasz

Jelen törvénynek a helyi önkormányzatok szerveire vonatkozó rendelkezéseit a soron következő önkormányzati választás lebonyolítását követően kell alkalmazni.

102. szakasz

Jelen törvény hatályba lépésének napjától számított egy éven belül külön törvényt kell hozni a kommunális rendőrségről.

103. szakasz

Jelen törvény a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való közzétételének napjával lép hatályba.